

dette Laan skal optages som en Valutareserve. I Virkeligheden er det et maskeret Statslaan, men jeg ønsker ikke at medvirke til, at der optages nye store Statslaan, uden at de optages som en virkelig Reserve. Betingelsen for, at jeg kan gaa med til dette, maa være, at det hele hviler paa et saadant økonomisk Grundlag, at der er afgjort Sandsynlighed for, at Ordningen vil holde. Det maa være Meningen med en saadan Valutareserve, at den kun skal tages i Brug, hvis der indtræder ganske uforudsete Forhold. Det kan ikke være Meningen, at man optager et saadant stort udenlandsk Laan for ved Statens Hjælp at kunne sælge Dollars billigt. Der er ingen Kunst i stadig at laane Dollars i Ulandet og saa sælge dem billigt. Det var en behagelig Maade at ordne Valutaspørgsmaalet paa, hvis man ikke skulde forrente og tilbagebetale disse Laan.

Det synes, som om der gennem hele Forslaget gaar den Forudsætning, at dette Laan ikke skal være en virkelig Reserve, men Beløb, der skal bruges. Men hvis Forholdene udvikler sig saaledes, saa er Ordningen bristet. Der er ingen Grund til — det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har været inde paa det —, at der i dette Forslags § 1 er en Bestemmelse, ved hvilken man bemyndiger Regeringen — den nuværende eller en kommende — til om to Aar at optage et stort Statslaan. Det maa være et Spørgsmaal, man til den Tid tager op. Hvis man har den Tro, at Ordningen vil holde, saa er der ingen Grund til en saadan Bemyndigelse til til den Tid at optage dette store Laan. Der er heller ingen Grund til, at Staten, hvis noget af Beløbet skulde være forbrugt til det Tidspunkt, da overtager Resten som Statslaan. Hvis der til den Tid vil være Anledning til at optage Statslaan, behøver det ikke at have noget med denne Ordning at gøre, for saa vidt Ordningen kan holde.

I § 3 omtales Nationalbankens Forpligtelser, bl. a. Forpligtelsen til at holde Kursen. Det blev af det ærede Medlem Hr. Trier sagt, at dette var første Gang, man havde faaet Nationalbanken til at bringe Ofre. Det er nu ikke rigtigt. Nationalbanken var ogsaa med til at bringe Ofre, da man oprettede Egaliseringsfonden. Men her, hvor man omtaler Nationalbankens Pligt til at holde Kursen, gør man det i Vendinger — det har Venstres ærede Ordfører allerede omtalt — gaaende ud paa, at Nationalbanken skal opretholde Kursen, saa vidt og saa længe som den ved den optagne Kredit er i Stand dertil. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. N. Neergaard i,

at denne Bestemmelse maa gaa ud. Disse Udtryk „saa vidt og saa længe“, kan ikke findes i Lovforslaget, for saa betyder det intet. Men jeg er ikke enig med det ærede Medlem i, at det er nok at fjerne disse Udtryk. Man maa underbygge hele Ordningen saaledes, at man virkelig kan have Grund til at tro, at disse Udtryk er overflødige.

Af Nationalbankens Erklæring af 29. Oktober erfarer man, at Nationalbanken nærer den største Betænkelighed ved den Ordning, der her træffes. Nationalbanken siger: Betingelsen for, at man kan gaa med til Stabiliseringsforsøg med Haab om, at det kan lykkes, maa være, at Landets økonomiske Forhold er i Orden, at der er Balance i Stats- og Kommunehusholdningerne, at Staten har betalt sin Gæld til Nationalbanken, at man standser med Statens Overtræk hos Nationalbanken, og endelig, at der er foregaaet en afgjort Bedring i vor Handels- og Betalingsbalance. Nationalbanken siger, at hvis dette ikke er Tilfældet, er det en farlig Sag at gøre et saadant Stabiliseringsforsøg. Nationalbanken siger, at et saadant Stabiliseringsforsøg er i Slægt med de Stabiliseringsforsøg, som er gjort med Kursegaliseringsfonden og Valutacentralen, og som begge er faldet ugunstigt ud. Nationalbanken siger: De Indvendinger, der gør sig gældende mod at fremvinge en kunstig Stabilitet, uden at Betingelserne for en virkelig Stabilitet er til Stede, gør sig naturligvis ogsaa gældende overfor nye Stabiliseringsforsøg. Forsøg af den Art, man her foreslaar.

Naar Nationalbanken den 29. Oktober udtaler dette, kan man ikke gaa ud fra, at Nationalbanken i Dag ganske skulde have forandret sit Syn paa disse Forhold. Man maa vel derfor gaa ud fra, at Nationalbanken har stillet sig paa det Standpunkt, at den siger: Vi har advaret mod dette Forsøg, naar der ikke skaffes tilstrækkelig betryggende økonomiske Forhold som Grundlag; vi har peget paa Farerne overfor Valutaraadet i Erklæringen af 29. Oktober, som paa det Tidspunkt, da Rigsdag og Regering skal tage Beslutning om denne Ordning, vil være kendt af dem, der skal tage denne Beslutning. Og Nationalbanken har yderligere — det fremgaar af den højtærede Statsministers Udtalelser ved Lovforslagets Fremsættelse — advaret derimod under de Forhandlinger, der nu har fundet Sted. Jeg maa med den højtærede Formands Tilladelse citere de faa Linier, som den højtærede Statsminister udtalte: „Jeg skal ikke skjule, at der i Nationalbankens Direktion ogsaa er fremkommet Udtryk for Frygt for en Ord-